

Udskriftsdato: 15. december 2025

2019/1 BTL 149 (Gældende)

Betænkning over Forslag til lov om ændring af lov om forbrugslånsvirksomheder, lov om markedsføring og lov om finansiel virksomhed (Opgør med kviklån m.v.)

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om forbrugslånsvirksomheder, lov om markedsføring og lov om finansiel virksomhed

(Opgør med kviklån m.v.)

[af erhvervsministeren (Simon Kollerup)]

1. Ændringsforslag

Liberal Alliances medlem af udvalget har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af KF og LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (KF og LA) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Nye Borgerlige, Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Venstre og Dansk Folkeparti

Venstres og Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at det fremgår af høringsprocessen, at en række betydende samfundsaktører sætter spørgsmålstejn ved, hvorvidt L 149 er i overensstemmelse med EU-retten.

I lovbehandlingen pointerer ministeren, at »Dansk Annoncørforening, Dansk Industri, Dansk Kredit Råd, Danske Medier, Dansk Erhverv, Finans & Leasing, Finans Danmark og Kreativitet & Kommunikation har i deres høringssvar fremhævet betydningen af den konkurrenceforvridning, indførelsen af et nationalt forbud indebærer, der for så vidt angår annoncering via internettet og online tjenester ikke vil gælde for erhvervsdrivende, der er etableret i et andet EU/EØS-land som følge af afsenderlandsprincippet i e-handelsloven« (jf. svar på spørgsmål 26).

Vi kan på den baggrund konstatere, at ministeren må være opmærksom på den konkurrenceforvridning, lovforslaget kan medføre, men på trods af opfordringer har ministeren valgt at lade spørgsmålet vurdere af egne jurister og ikke rådføre sig med EU-Kommissionen. Det er alene regeringens ansvar at sikre, at disse spørgsmål ikke senere vil udgøre et problem for Danmark.

Det forventes, at loven skal evalueres senest 1 år efter ikrafttrædelsen. Særlig vigtige er de punkter, som Erhvervsministeriet ikke har kunnet dokumentere betydningen af. Evalueringen skal omfatte alle kreditudbydere, herunder banker, udbydere af forbrugslån, udbydere af konto- og kreditkort m.v. i opdaterede tal, handlinger og konsekvenserne af tilsyn. Vi forventer en evaluering med månedsvise udvikling af overgældsætning og renten herfor, størrelsen på det gennemsnitlige forbrugslån, omfanget og størrelsen af forbrugslån over tid (relativt i forhold til sikrede lån og i absolutte tal), evaluering af udbydernes kreditværdighedsvurderinger, ÅOP-loftets effekter af konkurrenceforhold på markedet, forbrugertilfredshed, opgørelse af samlede startomkostninger og renteomkostninger på en standard kassekredit sammenlignet

med forbrugslånevirksohmheders produkter og en benchmarking af de reelle omkostninger, statistik over overgældsætningens oprindelse og udviklingen i afslag på lån givet med udgangspunkt i kreditværdighedsvurderingerne og øgede kassekreditbevillinger eller øgede forbrugslån givet af bankerne eller gældsomstruktureringer, hvor disse gives for at kunne betale bankernes renter og gebyrer.

Da der er tale om en stemmeaftale og ikke et forlig står partierne herefter frit, hvis et flertal i Folketinget senere ønsker at justere vilkårene for kortfristede forbrugslån.

Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance

Det Konservative Folkepartis og Liberal Alliances medlemmer af udvalget tilslutter sig lovens intention om at mindske overgældsætning, men mener grundlæggende, at L 149 ikke rammer den rette balance for netop at mindske overgældsætning, men uden at forbyde mulighederne for kortsigtede lån.

Hvis vi skal overgældsætningen til livs, skal de indgreb, der vedtages, løse overgældsætningsproblemet. Overgældsætning har i altovervejende grad udgangspunkt i meget blandede gældsforhold – herunder både mindre, kortfristede lån og større lån med længere løbetid.

Der er risiko for, at L 149 ikke gavner forbrugerbeskyttelsen, men at indgrebet snarere vil gøre det vanskeligere at være forbruger. Der er derudover risiko for, at ÅOP-loftet vil medføre, at mindre og kortfristede lån vil blive udskiftet med større og mere langfristede lån.

Det fremgår både af høringsvarene og af erhvervsministerens svar afgivet under udvalgsbehandlingen, at lovens forslag om et markedsføringsforbud vil medføre en række utilsigtede konsekvenser, som ubestrideligt vil skade dansk erhvervsliv og ikke gavne forbrugerne.

Markedsføringsforbuddet vil åbne Danmark for udenlandske forbrugslånvirksohmheder, hvilket vil indebære en risiko for manglende gennemsigtighed, når en forbruger skal vælge mellem forskellige forbrugslån. L 149 risikerer således at gøre danske myndigheders tilsyn illusorisk. Samtidig vil et markedsføringsforbud for udbydere af lån med ÅOP på over 25 pct. betyde, at markedet får et reelt ÅOP-loft på 25 pct. og ikke 35 pct., som det ellers fremgår af den indgåede stemmeaftale. Ingen udbydere af lån, på hele udlånsmarkedet, vil kunne agere på det danske marked uden effektiv markedsføring.

Lovforslaget vil diskriminere danske udbydere af forbruger kreditter og vil give præference til udenlandske udbydere af forbruger kreditter på det danske marked, fordi udbydere fra andre EU-lande vil være omfattet af det respektive EU-lands regulering. Konkurrenceforvridningen til fordel for låneudbydere fra andre EU-lande vil også mindske Finanstilsynets kontrolmuligheder og øge risikoen for tab af dansk skatteprovenu.

Det fremgår af udvalgsbehandlingen, at Erhvervsministeren er enig i, at L 149 vil have direkte og indirekte konsekvenser for erhvervslivet, men samtidig mener ministeren, at det »... ikke er muligt at kvantificere dem, da de blandt andet afhænger af virksomhedernes fremtidige forretningsmodel samt det endnu ikke kendte fremtidige udbud af forbruger kreditaftaler« (jf. ministerens svar på spørgsmål 33). Man kunne rettelig kontakte brancheforeninger, organisationer og virksomheder i branchen for at afdække de økonomiske konsekvenser, som vi nu ikke har mulighed for at kende omfanget af, inden loven vedtages. Desuden bør Erhvervsstyrelsens »Vejledning om erhvervsøkonomiske konsekvenser« ligge til grund for Erhvervsministeriets erhvervsøkonomiske vurdering.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (LA), tiltrådt af et *mindretal* (KF):

Til § 1

1) Efter nr. 6 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 9 indsættes som *stk. 4.* :

»*Stk. 4.* Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om et register, hvor forbrugere, der ønsker midlertidigt eller endeligt at blive udelukket fra muligheden for at indgå en forbrugerkreditaftale, frivilligt kan lade sig registrere.««
[Frivillig nej tak-løsning på forbrugslånsområdet]

Til § 2

2) I den under *nr. 1* foreslåede § 11 a ændres i *stk. 1* »på 25 pct. eller derover« til: », der overstiger 35 pct.«, og »jf. dog *stk. 2* og *3.*« ændres til: »jf. dog *stk. 2.*«
[Ændret afgrænsning af markedsføringsforbuddet]

3) I den under *nr. 1* foreslåede § 11 a udgår *stk. 3.*
[Konsekvens af ændringsforslag nr. 2]

Bemærkninger

Til nr. 1

Der er tale om et ændringsforslag, der gør det muligt at indføre en frivillig nej tak-løsning på forbrugslånsområdet svarende til f.eks. ROFUS, som man kender på spilområdet.

Til nr. 2

Det foreslås i den under § 2 nr. 1 foreslåede § 11 a at ændre afgrænsningen af markedsføringsforbuddet i *stk. 1* fra forbrugslånsvirksomheder, der udbyder forbrugerkredit med årlige omkostninger på 25 pct. eller derover, til forbrugslånsvirksomheder, der udbyder forbrugerkredit med årlige omkostninger, der overstiger 35 pct., jf. dog *stk. 2*. Det foreslås endvidere at slette henvisningen til *stk. 3*, da *stk. 3* som følge af ændringsforslaget ikke længere er relevant.

Ændringen foreslås indført for at skabe overensstemmelse med afgrænsningen i lovforslagets § 1, nr. 7, hvori det foreslås at indføre et forbud mod indgåelse af en kreditaftale med en forbruger, hvis de årlige omkostninger i procent overstiger 35 pct.

Til nr. 3

Det foreslås i den under § 2 nr. 1 foreslåede § 11 a, at *stk. 3* udgår. Ændringen foreslås indført, da det materielle indhold af *stk. 3* ikke længere vil have relevans ved gennemførelse af den foreslåede ændring i *stk. 1*, jf. ændringsforslag nr. 2. *Stk. 3* indeholder således undtagelser til markedsføringsforbuddet, for så vidt angår udbudte forbrugslån med årlige omkostninger i intervallet 25 til 35 pct.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 26. marts 2020 og var til 1. behandling den 30. april 2020. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og erhvervsministeren sendte den 29. januar 2020 dette udkast til udvalget, jf. ERU alm. del – bilag 143. Den 2. april 2020 sendte erhvervsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 11 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 7 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 3 deputationer, der mundtligt har redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 43 spørgsmål til erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Birgitte Vind (S) Bjørn Brandenborg (S) Camilla Fabricius (S) Thomas Jensen (S) Henrik Møller (S) Kasper Roug (S) nfm. Malte Larsen (S) Orla Hav (S) Rasmus Stoklund (S) Katrine Robsøe (RV) Ruben Kidde (RV) Theresa Berg Andersen (SF) Ina Strøjer-Schmidt (SF) Victoria Velasquez (EL) Rune Lund (EL) Uffe Elbæk (UFG) Torsten Schack Pedersen (V) Preben Bang Henriksen (V) Lars Christian Lilleholt (V) fmd. Anne Honoré Østergaard (V) Christoffer Aagaard Melson (V) Peter Juel-Jensen (V) Tommy Ahlers (V) Hans Kristian Skibby (DF) Mette Hjerminde Dencker (DF) Mona Juul (KF) Niels Flemming Hansen (KF) Birgitte Bergman (KF) Alex Vanopslagh (LA)

Nye Borgerlige, Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	48	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	42	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	16	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	4
Nye Borgerlige (NB)	4		